

Medzitrh práce

Michal Páleník
Inštitút zamestnanosti, www.iz.sk

26. novembra 2013

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu
v rámci Operačného program Zamestnanosť a sociálna inklúzia

www.employment.gov.sk
www.esf.gov.sk

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky
sociálny
fond

ZAMESTNANOSŤ
A SOCIÁLNA INKLÚZIA

Význam medzitrhu práce

- Dáva šancu
- Zvyšuje šance na trhu práce
- Zlepšuje sociálnu situáciu
- Znižuje sociálne trenie
- Rastie životná úroveň

Čo chceme od medzitrhu práce?

- Funkčnosť aj pri vysokej nezamestnanosti
- Malá byrokracia
- Potenciál reálne a viditeľne znížiť nezamestnanosť
- Bez výraznej väzby na jeden pilier
- Udržateľnosť
- Jednoduchosť, štandardné vzťahy
- Dôveryhodnosť (pre účastníkov aj pre verejnosť)

Sociálne verejné obstarávanie

- Práce je dosť, kde zobrať peniaze?
- Verejné obstarávanie s dvoma cieľmi:
 - Niečo zrealizovať
 - Zamestnať ľudí
- Realizovať nie najmenšiu cenu faktúry
- Ale najnižšie náklady verejného sektora
- Zákazky vhodné pre zamestnávateľov medzitrhu práce

Zamestnávateľa medzitrhu práce

- Špecializované organizácie, získajú štatút zamestnávateľa medzitrhu práce ak:
 - Na 3 z cieľovej 1 stály zamestnanec
 - Minimálne 70% nákladov sú mzdové
 - Obmedzený zisk
 - (inak žiadne povinnosti)
- Výhody
 - Môže sa uchádzať o sociálne verejné obstarávanie
 - (inak žiadne výhody, žiadne dotácie)

Vzájomné vzťahy

- Zamestnanec – zamestnávateľ – objednávateľ
- Pracovná zmluva u zamestnávateľa
 - Povinnosti a práva, dane a odvody
- Dodávateľská zmluva
 - Faktúra a zaplatenie
- (žiadna priama väzba na dotácie)

Kontrolné mechanizmy

- Úrad práce: kontrola povinného pomeru, či má štatút
- Objednávateľ: či bola práca urobená
- Zamestnanec: či dostal mzdu
- Zamestnávateľ: či zamestnanec urobil, či odberateľ zaplatil
- Štandardná kontrola
 - Inšpektorát práce, Daňový úrad, Živnostenský úrad, Sociálna poisťovňa, Úrad pre verejné obstarávanie, kontrolór obce, ...

Zväz medzitrhu práce

- Stavovská organizácia
 - Jedná sa o malé podniky
- Pomoc svojim členom
 - Vzory zmlúv
 - Časté problémy
- Rovnaká aj pre objednávateľov
 - Typy prác, vhodné zákazky

Vstup na medzitrh

- Výber zamestnávateľom medzitrhu práce
- Dôležitý je predvýber a anamnéza cieľovej skupiny
 - Riešenie ich osobných problémov
 - Šanca veľmi znevýhodneným
- Cez
 - Úrady práce
 - Neštátne služby zamestnanosti

Pôsobenie na medzitrhu

- Radosti a starosti zamestnanosti
 - Podľa zákonníka práce
- Poberanie mzdy
-

Výstup z medzitrhu

- Po jednom roku
 - Na otvorený trh práce
- Odmena zamestnávateľovi ak sa jeho zamestnanec zamestná na otvorenom trhu práce
 - Použiteľné na školenia a zvyšovanie zamestnateľnosti
 - Hľadanie pracovného miesta
 - Alebo výber nového zamestnanca
- Štandardná APTP, PPTP a LLL

Potrebná veľkosť medzitrhu práce

- Ak chceme znížiť cieľovú skupinu o 100 000 ľudí za 10 rokov
- Uplatniteľnosť na otvorenom trhu vo výške 10-30%
- Teda treba zapojiť **50 000 ročne**
 - Každý rok najbližších 10-20 rokov
 - Každý rok

Finančná veľkosť medzitrhu

- 50 000 z cieľovej skupiny
- 17 000 stálych zamestnancov
- (plus nemzdové náklady, DPH)

- Spolu cashflow **730 000 000€** ročne
- Cca 100 000+ obstarávaní ročne

Úspory plynúce z medzitrhu

- Vyšší výber daní a odvodov
- Ušetrené dávky
- Výber DPH (podnikov aj zamestnancov)
- Menej poistencov štátu
- Spolu **70%** z výšky faktúr, **ihneď**
- Plus
 - Zamestnanci na otvorenom trhu
 - Zlepšenie prostredia
 - Zlepšenie sociálnej kohézie

Viacpilierové financovanie

- Dôležitá je spolupráca celého verejného sektora
 - Mestá, obce, VÚC, ministerstvá, ...
- Každý musí brať problémy cieľovej skupiny ako svoje
- Reálne rozdelenie úspor

Podielové dane

- Zvýšiť podielové dane o 8%
- Ak 12% pôjde sociálnym verejným obstarávaním
 - Neviazané na cieľ / účel
 - Ale na **formu**
- Ako ich využije, je na rozhodnutí samosprávy
- 207 mil €, 29% z 720 m€

Štátny rozpočet

- Zvýšenie rozpočtu o 2%
- Ak 3% pôjdu sociálnym verejným obstarávaním
- Ministerstvá si samy určia kde
- 527 mil €, 73%

Investičné zákazky

- Pri VO dať povinnosť záujemcom X% zákazky realizovať cez zamestnávateľov medzitrhu práce
 - Ktoré aktivity je na rozhodnutí realizátora
 - Výber a kontrola je na realizátorovi
- Napr.
 - Pomocné práce pri výstavbe ciest, železníc
 - Rôzne manuálne práce
- Pri 2% je to 78 mil €, teda 11%

Eurofondy

- V každej výzve povinnosť X% z rozpočtu
- Zvýhodniť tých, čo dajú viac %
- Napríklad
 - Opravy hradov
 - Úpravy turistických a cyklo chodníkov
 - Protipovodňová ochrana
 - Revitalizácia námestí
 - Sociálne byty a ich výstavba
 - Údržba krajiny
- Pri 4% je to 74 mil €, teda 10%

Potrebné legislatívne zmeny

- Zavedenie pojmu „zamestnávateľ medzitrhu práce“
- Zavedenie pojmu „sociálne verejné obstarávanie“
- Zmeny tokov financií (podielové dane, ...)
 - Plus dohoda celého verejného sektora

Ďakujem za pozornosť

- Michal Páleník
- www.iz.sk

www.employment.gov.sk
www.esf.gov.sk

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky
sociálny
fond

ZAMESTNANOSŤ
A SOCIÁLNA INKLÚZIA